

шие, ни отстѣпление отъ великото начало на живота. Правото е право всѣкога. Любовь и страхъ сж нѣща несъвмѣстими въ човѣшкия духъ, въ духа на истинския човѣкъ. Тамъ, дѣто е любовта, страха го нѣма; и тамъ, дѣто е страхътъ, любовта я нѣма. Любовьта е признакъ на пълнота, на единство въ всички сили, чувства и способности на човѣшкия духъ; а страхътъ е признакъ на отсъствие, разединение на тая вжтрѣшна хармония на душевния миръ.

Съ тия послѣдни думи азъ подразбирамъ високото, благородното, доброто у човѣка. Не подразбирамъ онова нахалство, оная грубость, онова жестокосърдечие, оная безчувственостъ, които често минаватъ за храбрость и безстрашие. Идеалътъ на геройството седи въ това — когато те турятъ на позорния стълпъ за правото дѣло, да можешъ съ великодушие да понесешъ всички страдания, всички позоръ, всички хули и всички злорадства и обвинения на окръжаващитѣ, па било то и на цѣлия свѣтъ, и да кажешъ на Майка си: „За Тебе, Която Си ме родила въ тоя Божи свѣтъ, азъ жертвувамъ всичко. Въ любовта Ти азъ намирамъ своята послѣдна опора на моята душа. Страхътъ отъ свѣта, отъ онѣзи, които убиватъ моето тѣло, е отживѣлъ своя вѣкъ. Азъ не се боя, защото Те познавамъ. Да-ли ще ми дадешъ смъртъ или животъ, еднакво съ благодарностъ ще ги приема. Съ Тебе и въ смъртъта има смисълъ; безъ Тебе и въ живота нѣма цѣлъ. Въ смъртъта или въ живота, бжди Ти всѣкога свѣтлиятъ Вѣнецъ за моя духъ“.

(Бесѣда, държана на 19. октомврий 1914 г.).